

Executive Summary

การสนับสนุนให้เกิดสังคมเพื่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนไม่สามารถเกิดขึ้นได้จากนโยบายใดเพียงนโยบายเดียว แต่มาจากการเห็นพ้องต้องกัน การพัฒนา และความร่วมมือของหลายภาคส่วนในสังคม ทีม 5P Policy Hacker ของเราขอเสนอนโยบาย 3 ประเภท ในชื่อ “3Green Policies” ที่จะผลักดันให้เกิดระบบนิเวศสีเขียวในสังคม ทั้งในระบบความคิดของประชาชน ระบบการเงิน และระบบฐานข้อมูล ทั้งหมดเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านไปสู่ Net Zero ภายในปี ค.ศ. 2065-2070 ได้แก่ (1) Green Thinking หรือนโยบายเพิ่มความตระหนักรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชน (2) Green Funding หรือ นโยบายส่งเสริมการระดมทุนเพื่อธุรกิจที่รักษาสิ่งแวดล้อม และ (3) Green Database หรือ นโยบายส่งเสริมการพัฒนาฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีรายละเอียดโดยย่อ ดังนี้

นโยบายที่ 1 Green Thinking ประกอบด้วย 3 นโยบายย่อยได้แก่ (1) การพัฒนารูปแบบการให้ความรู้กับประชาชนผ่านช่องทาง Social Media และสื่อชั้นนำโดยเน้นกลุ่มคนรุ่นใหม่ (2) การร่วมมือกับภาครัฐ เอกชนและ กสท. ในการออกฉลากการเงินสีเขียวเพื่อสร้างความมั่นใจกับนักลงทุนว่าเงินจะนำไปสนับสนุนโครงการสีเขียวอย่างแท้จริง และ (3) การร่วมมือกับระบบการชำระเงิน (Payment) เพิ่มฟังก์ชัน Green Tracker บนแอปพลิเคชัน เพื่อให้ประชาชนสามารถติดตามพฤติกรรมการใช้จ่ายสินค้าอุปโภคบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการใช้จ่ายทรัพยากรน้ำและพลังงานของตัวเองได้

นโยบายที่ 2 Green Funding ประกอบด้วย 2 นโยบายย่อยได้แก่ (1) การเพิ่มเกณฑ์ด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนเข้าเป็นส่วนหนึ่งในเกณฑ์การจัดตั้งกองทุน SSFs/RMFs เพื่อเป็นการผลักดันให้ธุรกิจที่มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดปรับตัวด้าน ESG นโยบายนี้เน้นการกระตุ้นธุรกิจรายใหญ่ที่ระดมทุนผ่านสินทรัพย์ในกองทุนรวมและมีทุนทรัพย์และเทคโนโลยีที่ค่อนข้างพร้อมสำหรับการปรับตัวแล้ว และ (2) การจัดตั้ง กองทุนสีเขียวเพื่อการร่วมทุนกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Green Fund for Venture Capital in Thai SMEs) ซึ่งจัดตั้งขึ้นจากความร่วมมือและเงินทุนของภาครัฐและเอกชนทั้งจากในและต่างประเทศ เพื่อการร่วมลงทุนและพัฒนา SMEs ไทยที่ทำธุรกิจเพื่อสิ่งแวดล้อม หรือคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และอาจไม่มี Credit History หรือ ESG Score ที่จะประกอบการระดมทุนผ่านสินเชื่อจากธนาคารทั่วไป

นโยบายที่ 3 Green Database คือ การพัฒนาศูนย์รวมข้อมูลด้านการปล่อยมลพิษและการใช้พลังงานและทรัพยากรธรรมชาติของแต่ละบริษัทที่มาจากวิธีจัดเก็บข้อมูลแบบเดียวกัน มาตรฐานเดียวกัน สำหรับแต่ละชนิดข้อมูล โดยข้อมูลที่ควรจัดเก็บประกอบไปด้วย (1) การปล่อยก๊าซ CO2, Greenhouse Gases (GHG) หรือมลพิษอื่น ๆ (2) การใช้ไฟฟ้า (3) การใช้ทรัพยากรน้ำ และ (4) การใช้ปิโตรเลียม โดยปรับมาจากกรณีศึกษาของสหรัฐอเมริกา

นโยบาย 3Greens เหล่านี้ หากทำได้จริง จะส่งเสริมการตระหนักรู้ทั้งสำหรับภาคธุรกิจ นักลงทุน และประชาชนทั่วไปให้ร่วมกันสนับสนุนผลิตภัณฑ์สีเขียว เมื่อกระตุ้นความต้องการ (Demand) ในตลาดแล้ว ยังมีนโยบายในระบบการเงินที่ส่งเสริมการลงทุนให้กับธุรกิจทั้งรายใหญ่และรายย่อยเพื่อปรับตัวและตอบโจทยความต้องการนั้น นอกจากนี้ ยังสามารถใช้ระบบข้อมูลในการสนับสนุนการบังคับใช้ และติดตามประสิทธิผลของนโยบาย เพื่อให้ประชาชนเห็นพัฒนาการของประเทศอย่างชัดเจนได้อีกด้วย ทีมของเราคาดหวังให้สามองค์ประกอบ คือ สังคมโดยรวม ตลาดการเงิน และโครงสร้างพื้นฐาน เป็นสามเสาหลักที่จะค้ำจุน ไม่เพียงแต่ภาคธุรกิจ แต่ทุกภาคส่วนในประเทศ ให้ก้าวไปสู่สังคมสีเขียวได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

การเปลี่ยนผ่านสู่สังคมสีเขียวเป็นสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นและจะเร่งตัวขึ้นอย่างแน่นอนในอนาคตอันใกล้ แม้ว่าสังคมไทยจะยังไม่ตื่นตัวมากนัก แต่ความกดดันจากต่างประเทศที่ส่งผ่านมายังรัฐบาลไทย และ ความต้องการของลูกค้านักลงทุนในต่างประเทศที่หันมาสนับสนุนธุรกิจที่รักษาสิ่งแวดล้อมจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ภาคธุรกิจต้องปรับตัว

ทีม 5P Policy Hacker ของเราเชื่อว่า การเปลี่ยนผ่านสู่สังคมสีเขียวจะเกิดขึ้นอย่างยั่งยืนได้ต้องไม่ใช่จากการบีบบังคับภาคธุรกิจด้วยวิธีการต่าง ๆ แต่เกิดจากการเดินไปพร้อมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญของประเทศ นโยบายที่สนับสนุนสังคมเพื่อสิ่งแวดล้อมของทีมเรานั้นจึงมีเป้าหมายเพื่อผลักดันให้เกิดระบบนิเวศสีเขียว (Green Ecosystem) ในประเทศไทย ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ปัจจัยที่สำคัญ คือ กระแสตอบรับจากสังคม ระบบการเงิน และระบบโครงสร้างพื้นฐานข้อมูล โดยความต้องการของลูกค้าจะกระตุ้นให้ภาคธุรกิจปรับตัวเพื่อตอบโจทย์ความต้องการ และการปรับตัวเหล่านั้นจะต้องใช้เงินทุนซึ่งเป็นบทบาทสำคัญของระบบการเงิน นอกจากนี้ เพื่อการดำเนินนโยบายอย่างตรงจุด วัดผลได้ และการนำเสนอผลการพัฒนาสังคมเป็นตัวเลข (Quantify) กลับสู่ประชาชน เราควรมีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ดี ทีมของเราจึงนำเสนอ 3Green Policies 3 นโยบายหลักเพื่อกระตุ้นกระแสตอบรับของสังคม พัฒนาระบบการเงิน และปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานข้อมูล คือ **Green Thinking, Green Funding, และ Green Database** ดังนี้

นโยบายที่ 1 Green Thinking: เพิ่มความตระหนักรู้ในสังคมเพื่อกระตุ้นความต้องการใช้จ่ายและลงทุนที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม

ความต้องการบริโภค (Demand) และความเต็มใจที่จะจ่าย (Willingness to pay) สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมมีอยู่ในสังคมไทย โดยเฉพาะกับคนรุ่นใหม่ จากผลสำรวจโดยศูนย์วิจัยกิจการไทย ผู้บริโภควัย 20-35 ปี ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพฯและปริมณฑล มากกว่าร้อยละ 50 มองว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญและส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวัน ร้อยละ 55 เต็มใจหากต้องจ่ายเพิ่มจากราคาปกติ 20% และร้อยละ 20 เต็มใจที่จะจ่ายเพิ่มขึ้น 40% จากสำหรับสินค้าและบริการที่ช่วยเหลือสิ่งแวดล้อมได้จริง ความต้องการเหล่านี้จะเป็นตัวกระตุ้นและสนับสนุนการปรับตัวของภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม อย่างไรก็ตาม ทศนคติการตระหนักรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ยังกระจุกอยู่ในกลุ่มคนเฉพาะกลุ่มเท่านั้น หากภาครัฐต้องการให้ประชาชนหันมาซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็สินค้าอุปโภคบริโภค หรือผลิตภัณฑ์ทางการเงิน สิ่งหนึ่งที่ทำได้ คือ การสร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชน เพื่อให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับผลกระทบของการลงทุนส่วนบุคคลที่อาจมีผลต่อสิ่งแวดล้อม เมื่อประชาชนมีความเข้าใจและตระหนักรู้แล้ว สิ่งที่ทำเป็นคือการสร้างเครื่องมือ แสดงข้อมูล ให้ประชาชนใช้ประกอบการตัดสินใจ และสร้างความมั่นใจว่าเงินของพวกเขาจะถูกนำไปสนับสนุนสินค้าที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง

ทีมของเราเสนอนโยบายย่อย 3 ข้อที่จะช่วยสร้างความตระหนักรู้ในสังคมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้แก่ 1. การเสริมสร้างความรู้ให้กับประชาชนเรื่องสิ่งแวดล้อมผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ 2. การออก Green Financial Label สำหรับผลิตภัณฑ์ทางการเงินสีเขียว และ 3. การออก Green Tracking System เพื่อให้ประชาชนติดตามพฤติกรรมการใช้จ่ายกับผลิตภัณฑ์สีเขียวของตนเองได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การเสริมสร้างความรู้ให้กับประชาชนเรื่องสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบัน ธปท. มีโครงการส่งเสริมความรู้ทางการเงินให้กับประชาชนหลายช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นช่องทางออนไลน์ เช่น การเผยแพร่ Infographic และวิดีโอผ่านเว็บไซต์ Facebook และ YouTube หรือช่องทางออฟไลน์ เช่น การจัด อบรมเชิงปฏิบัติ (Workshop) ให้กับบุคคลวัยทำงาน เราจึงเห็นโอกาสของการพัฒนาช่องทางปัจจุบันเหล่านี้เพื่อให้ความรู้กับประชาชนในรูปแบบที่เข้าใจง่าย และการเข้าไปในช่องทางใหม่ ๆ เพื่อเข้าถึงคนรุ่นใหม่ที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาการเงินเพื่อสิ่งแวดล้อม อาทิ

- 1.1. การให้ความรู้เกี่ยวกับการลงทุนเพื่อสิ่งแวดล้อมผ่านเว็บไซต์ โดยแปลงโฉม “แหล่งความรู้ทางการเงิน” บนเว็บไซต์ของ ธปท. ให้เป็นลักษณะคล้าย E-Learning Platform ที่ดูสดใส ทันสมัย เป็นมิตรต่อผู้ใช้งาน และมีเนื้อหาสอดคล้อง

กับ Financial Landscape ที่ ธปท. กำลังให้ความสำคัญ มีฟังก์ชันใหม่ ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ฟังสนใจในการเรียน เช่น การทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน การมอบเกียรติบัตรหลังจบการเรียน และสื่อที่จะนำมาใช้ในบทเรียนควรมีทั้งรูปแบบวิดีโอและบทความ เพื่อให้เนื้อหาที่น่าสนใจสำหรับผู้ชม ช่องทางการโปรโมทบทเรียนใหม่ของ ธปท. นอกจากควรจะมีโฆษณาผ่านช่องทาง Social Media แล้วควรมีการโฆษณาผ่านความร่วมมือกับโรงเรียนและมหาวิทยาลัย เพื่อเข้าถึงคนรุ่นใหม่ เช่น การให้ผู้เชี่ยวชาญจาก ธปท. เรื่องการเงินเพื่อสิ่งแวดล้อมไปจัดบรรยาย อีกด้วย ตัวอย่างเนื้อหาที่อาจเพิ่มในบทเรียนการเงินเพื่อสิ่งแวดล้อม

- บทบาทของ ธปท. ต่อการกระตุ้นการเงินเพื่อสิ่งแวดล้อม
- ทำไม ธปท. ต้อง Change เพื่อ Climate Change
- สู้โลกพร้อมด้วยการใช้จ่ายของเรา!

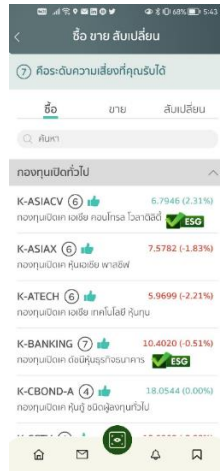
1.2. การให้ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญของ ธปท. ผ่านช่องทางที่เข้าถึงคนรุ่นใหม่ เช่น สำนักข่าวใหม่ ๆ ที่ได้รับความสนใจอย่างมาก อาทิ The Standard, The Matter, ลงทุนแมน ที่รวบรวมประเด็นเรื่องเศรษฐกิจ ธุรกิจ และการตลาดมาพูดถึง สำนักงานข่าวเหล่านี้เข้าถึงคนรุ่นใหม่เป็นจำนวนมาก ยกตัวอย่างเช่น สำนักข่าว The Standard สามารถดึงจำนวนผู้ติดตามได้มากกว่า 1,940,000 คน และยอดเข้าชมถึง 321,000,000 ครั้ง ผ่านช่องทาง YouTube เพียงช่องทางเดียว โดยจุดเด่นของสำนักข่าวนี้น่าสนใจคือมักเชิญผู้เชี่ยวชาญมาพูดคุยในประเด็นทางสังคม ดังนั้น ทีมของเราจึงอยากอยากดึงศักยภาพในการเข้าถึงประชาชนของสำนักงานข่าวเหล่านี้เพื่อเป็นพื้นที่สร้างความตระหนักรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญของ ธปท. หรือผู้มีอิทธิพลในตลาดการเงินและตลาดทุน ไปออกรายการ

2. การออก Green Financial Label สำหรับผลิตภัณฑ์ทางการเงินสีเขียว

ปัจจุบันแอปพลิเคชันการลงทุนของบริษัทหลักทรัพย์ ทั้งสำหรับตราสารหนี้หรือกองทุนรวม สิ่งที่มีให้เห็นและเป็นตัวเลขที่ชัดเจนที่สุดคือ Risk Level ที่มีตั้งแต่ 1 (เสี่ยงต่ำ) ไปจนถึง 8+ (เสี่ยงมาก) คะแนนเครดิต (Credit Score) ในกรณีของตราสารหนี้ และ ราคาต่อหน่วย และผลตอบแทน 1 ปีที่ผ่านมา แต่หากนักลงทุนประสงค์จะดูความเป็นมิตรของสิ่งแวดล้อมของสินทรัพย์จะค่อนข้างยาก เนื่องจากนักลงทุนจะต้องเข้าไปดูถึงหนังสือชี้ชวน ที่มีสัดส่วนของประเภทสินทรัพย์ที่ลงทุน แต่ถึงกระนั้น ก็ไม่มีการบอก ESG Score หรือระดับความรักษาสีเขียวของสิ่งแวดล้อมของสินทรัพย์

ทีมของเราจึงเสนอให้มีการมอบ Green Financial Label หรือฉลากการเงินสีเขียว เพื่อเป็นเครื่องมือในการประกอบการตัดสินใจของนักลงทุน และรับประกันว่าเงินของพวกเขาจะถูกนำไปใช้กับธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยผู้ที่สร้างเกณฑ์ในการได้รับ Label นี้ควรจะเป็นการร่วมมือระหว่างบริษัทหลักทรัพย์ บริษัทที่เกี่ยวข้องในการจัดอันดับความเสี่ยง และหน่วยงานของรัฐที่มีความเชี่ยวชาญเรื่องสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น บริษัทตรวจสอบบัญชี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกำกับโดย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ซึ่งหากผลิตภัณฑ์ทางการเงินใดผ่านเงื่อนไข จึงสามารถแสดงความประสงค์ผ่าน ก.ล.ต. เพื่อรับ Label นี้ได้เพื่อนำไปแสดงบนแอปพลิเคชันการลงทุนของบริษัทหลักทรัพย์ต่าง ๆ หรือหนังสือชี้ชวน เมื่อมีการแสดง Green Finance Label เรียบร้อยแล้ว แอปพลิเคชันของบริษัทหลักทรัพย์ควรมีฟังก์ชันที่ให้ลูกค้าสามารถติดตามความเป็นมิตรของสิ่งแวดล้อมของสินทรัพย์ใน Portfolio ของตัวเองได้อีกด้วย โดยอาจแสดงเป็นกราฟหรือแผนภูมิวงกลมที่แสดงสัดส่วนของสินทรัพย์ที่ผ่านและไม่ผ่านฉลาก Green Finance Label

การแสดงผลฉลากนี้จะเป็นการสร้างอุปสงค์ให้กับผลิตภัณฑ์ทางการเงินสำหรับนักลงทุนที่ใส่ใจในสิ่งแวดล้อมทั้งในและต่างประเทศ โดยงานวิจัยของ Deloitte ในพ.ศ. 2562 พบว่า 61% ของนักลงทุนมองว่าการมีฉลากจะเป็นการกระตุ้นให้พวกเขาลงทุนใน ESG มากขึ้นเนื่องจากฉลากจะช่วยเพิ่มความมั่นใจและความน่าเชื่อถือในผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ กระแสด้านสิ่งแวดล้อมทั่วโลกทำให้นักลงทุนในยุโรปและอเมริกามีแนวโน้มว่าจะไม่ลงทุนในผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แผนภาพที่ 1 แสดงหน้าแอปพลิเคชันการลงทุนและที่ที่ควรแสดงฉลากการเงินสีเขียว

3. การออก Green Tracking System เพื่อให้ประชาชนติดตามพฤติกรรมกรใช้จ่ายกับผลิตภัณฑ์สีเขียวของตนเอง

นอกจากจะมีการออกฉลากเขียวให้กับผลิตภัณฑ์ทางการเงินแล้ว ทีมของเราขอเสนอให้สินค้าอุปโภค บริโภค มีฉลากของตนเองด้วยเพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่อาจไม่ได้ลงทุนสามารถติดตามพฤติกรรมกรใช้จ่ายของตัวเองได้ โดยเมื่อประชาชนซื้อสินค้าผ่านระบบของธนาคารพาณิชย์หรือแอปพลิเคชันรับ-จ่ายเงินที่ ธพท. เป็นผู้ออกใบอนุญาต ข้อมูลการใช้จ่ายจะถูกแยกออกเป็นสินค้า 2 ประเภท ได้แก่ สินค้าที่เป็นมิตรและไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยข้อมูลสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมนั้น ทีมของเราเสนอให้ขอการเข้าถึงข้อมูลฉลากเขียวที่ริเริ่มโดยองค์กรธุรกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และได้รับการรับรองจากกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มาใช้ประโยชน์ ปัจจุบันมีสินค้าที่สามารถจดทะเบียนฉลากเขียวได้ 35 ประเภท

เมื่อซื้อผลิตภัณฑ์ที่ได้รับฉลากเขียวเหล่านี้ผ่านระบบชำระเงิน ข้อมูลการใช้จ่ายของบุคคลนั้นจะถูกเชื่อมต่อไปสู่แอปพลิเคชันให้บุคคลนั้นจะสามารถตรวจสอบการใช้จ่ายได้ โดยผลิตภัณฑ์ที่มีฉลากเขียวจะถูกจัดอยู่ใน Green Product, ผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจะจัดอยู่ใน Non-Green Product และสินค้าที่สามารถจัดกลุ่มได้ยากหรือมีความคลุมเครือจะจัดอยู่ใน Undefined โดยสามารถแสดงสัดส่วนเป็นแผนภาพวงกลม นอกจากนั้นแล้ว ทีมของเราเสนอให้มีการร่วมมือกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) การประปานครหลวงและกระทรวงพลังงาน เพื่อให้ประชาชนสามารถเห็นค่าใช้จ่ายและปริมาณการใช้ไฟและน้ำของครัวเรือนตนเองในแต่ละเดือนได้ รวมถึงร่วมมือกับกระทรวงพลังงานและผู้ให้บริการน้ำมันในการให้ประชาชนหยุดใช้จ่ายเพื่อซื้อน้ำมันในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถแสดงในลักษณะ Timeseries Plot เพื่อให้ประชาชนติดตามแนวโน้มยอดการใช้พลังงานและค่าใช้จ่ายของตนเอง [ตามแผนภาพด้านล่าง] ซึ่งข้อมูลเหล่านี้นอกจากจะเพิ่มการตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ลดการใช้พลังงานได้แล้ว ยังสามารถลดค่าใช้จ่ายได้อีกด้วย

แผนภาพที่ 2 หน้าแอปพลิเคชันแสดงการติดตามข้อมูลการใช้จ่ายของบุคคลกับสินค้าฉลากเขียวและพลังงาน

การเก็บข้อมูลนั้นนอกจากจะเป็นเสมือนเครื่องมือให้กับประชาชนแล้ว ยังสามารถนำไปต่อยอดในการให้สินเชื่อสีเขียวระดับบุคคลได้ เช่น หากบุคคลนั้นต้องการขอสินเชื่อบ้านสีเขียว และมีประวัติในการใช้จ่ายสินค้าสีเขียวจำนวนมาก อาจจะมีการให้ดอกเบี้ยที่ถูกลงเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนเลือกซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นเป็นต้น

ตัวชี้วัดความสำเร็จของนโยบาย

1. ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเงินและสิ่งแวดล้อม โดยวัดด้วยการออกสำรวจเพื่อเทียบช่วงเวลาก่อนออกนโยบายและช่วงหลังออกนโยบาย (อาจจะวัดพร้อมกับการวัดทักษะทางการเงินของไทย)
2. จำนวนสินทรัพย์ที่ผ่านมาตรฐาน Green Financial Label
3. สัดส่วนของนักลงทุนที่เลือกลงทุนในสินทรัพย์ทางการเงินที่ผ่านมาตรฐาน Green Financial Label
4. ปริมาณการบริโภคสินค้าที่มีฉลากเขียวที่สูงขึ้น ปริมาณการใช้น้ำและพลังงานเฉลี่ยที่มีแนวโน้มลดลง

อุปสรรคของโครงการและแนวคิดการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น

1. นักลงทุนไม่ยอมรับและไม่เชื่อใน Green Financial Label - มีการตั้งมาตรฐานสินทรัพย์ที่จะได้รับ Green Financial Label อย่างชัดเจน โดยมาตรฐานนี้จะต้องเปิดเผยสู่สาธารณะและมีการทบทวนอย่างต่อเนื่อง
2. สินค้าหลายประเภทไม่มีการจดฉลากเขียว - การใช้งานของฉลากเขียวจะเป็นตัวกระตุ้นให้การจัดทำฉลากมีมาตรฐานที่ดีขึ้น และมีผลิตภัณฑ์สมัครขอรับฉลากมากขึ้น ในระหว่างการพัฒนา อาจใช้ตัวบ่งชี้ ข้อมูลอื่น ๆ อาทิ ESG Score หรือข้อมูลจาก Green Database for Sustainability (รายละเอียดตามนโยบายที่ 3) ของบริษัทที่ผลิตสินค้านั้น ๆ

นโยบายที่ 2 Green Funding: ส่งเสริมการลงทุนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมทั้งกับธุรกิจขนาดใหญ่และขนาดย่อมผ่านกองทุนรวมประหยัดภาษีและกองทุนสีเขียว

การที่ภาคธุรกิจจะปรับตัวให้เป็นธุรกิจสีเขียวได้นั้นสิ่งที่ขาดไม่ได้เลยคือเงินทุน ธุรกิจต่างๆ โดยเฉพาะธุรกิจที่มีขนาดต่างกันนั้นก็มีช่องทางการเข้าถึงเงินทุนและมีปัญหาที่แตกต่างกัน ทีมของเราจึงนำเสนอนโยบายย่อย 2 ข้อ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการเข้าถึงเงินทุนของธุรกิจทั้งขนาดใหญ่และขนาดย่อม คือ (1) **Green SSFs/RMFs** โดยเป็นการสร้างแรงจูงใจและแรงผลักดันให้ธุรกิจขนาดใหญ่ที่ใช้สินทรัพย์ในกองทุนรวมเป็นช่องทางหนึ่งในการหาเงินทุน ปรับตัวเองให้กลายเป็นธุรกิจสีเขียว และ (2) **Green Fund for Venture Capital in Thai SMEs** หรือการจัดตั้งกองทุนสีเขียวจากความร่วมมือของภาครัฐและเอกชนทั้งจากในและต่างประเทศ เพื่อลงทุนในธุรกิจและโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อม หรือคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยเราเชื่อว่าสองนโยบายนี้จะสามารถทำให้ภาคธุรกิจทั้งเล็กและใหญ่ปรับตัวเข้ากับสังคมสีเขียวได้อย่างราบรื่น พร้อมๆไปกับการเพิ่มความเข้าใจและแรงสนับสนุนจากภาคการเงินและประชาชน

แผนภาพที่ 3 แสดงภาพรวมของข้อเสนอแนะนโยบายที่ 2

1. Green SSFs/RMFs

นโยบายย่อยที่ 1 มีจุดประสงค์เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีความพร้อมในการปรับตัว มีทั้งความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและการประเมินคะแนนความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีความต้องการที่จะปรับตัวเป็นธุรกิจสีเขียวมากขึ้น โดยวิธีการที่เราเลือกนำมาใช้คือการร่วมมือกับ กสท. เพิ่มเกณฑ์ด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนเข้าเป็นส่วนหนึ่งใน

เกณฑ์การจัดตั้งกองทุน SSFs/RMFs ส่วนหนึ่งเพื่อเป็นการแสดงจุดยืนและความตั้งใจของภาครัฐที่จะสนับสนุนการลงทุนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและกระตุ้นให้ภาครัฐกิจและประชาชนตื่นตัวกับการปรับเข้าสู่ยุคการพัฒนาอย่างยั่งยืนมากขึ้น และอีกส่วนหนึ่งเพื่อเป็นการผลักดันให้ธุรกิจที่มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดต้องเริ่มปรับตัว เพื่อให้ในอนาคตยังสามารถหาเงินทุนผ่านทางช่องทางนี้ได้ อย่างไรก็ตาม การปรับตัวของภาครัฐกิจนั้นจำเป็นที่จะต้องใช้เวลา ดังนั้นเราจึงเสนอให้มีการหารือร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรมและตัวแทนจากภาครัฐกิจต่างๆ เพื่อพูดคุยถึงระยะเวลาที่เหมาะสมในการบังคับใช้ โดยค่อยๆปรับเกณฑ์ให้มีความเข้มงวดมากขึ้น เพื่อให้สุดท้ายธุรกิจที่อยู่ในกองทุนทุกตัวเป็นธุรกิจสีเขียวทั้งหมด

2. Green Fund for Venture Capital in Thai SMEs

นโยบายย่อยที่ 2 ทีมของเราเสนอให้มีการจัดตั้ง Green Fund for Venture Capital in Thai SMEs หรือกองทุนสีเขียวเพื่อการร่วมทุนกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมีเป้าหมายในการสนับสนุนธุรกิจ SMEs เพื่อสิ่งแวดล้อมหรือคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ผ่านการระดมทุนแบบร่วมทุน (Venture Capital) โดยมีรายละเอียดเพิ่มเติมและสาเหตุ ดังนี้

หัวข้อ	รายละเอียด	สาเหตุของแนวคิด
ที่มาของเงินทุน	<ul style="list-style-type: none"> - ภาครัฐ โดยงบประมาณของกระทรวงการคลัง คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน SME Bank หรือฝ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง - ภาคเอกชน โดยนิติบุคคลที่สนใจ, High Net Worth Individuals, มูลนิธิ, องค์กรระหว่างประเทศ เช่น IFC, และ บริษัท Venture Capital ทั้งในและต่างประเทศ เช่น AddVentures ของ SCG, Expresso ของกลุ่ม ปตท., บริษัท VC ต่างชาติที่เน้น Sustainability อย่าง BetterVentures, Schroders เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาครัฐเป็นส่วนหนึ่งของกองทุนเพื่อเป็นเจ้าภาพในการจัดตั้ง ขอแรงสนับสนุนจากฝ่ายต่าง ๆ ร่วมลงทุน ร่วมออกเกณฑ์การคัดเลือกธุรกิจที่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ ส่งผ่านนโยบายช่วยเหลือเพื่อกระตุ้นการลงทุน และอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ เช่น ด้านกฎเกณฑ์จากการลงทุนกับต่างประเทศ - ภาคเอกชนเป็นผู้เล่นหลักในกองทุน โดยสามารถใช้การลงทุนในการกองทุนนี้ แสวงหากำไร เพิ่ม ESG ให้กับบริษัทของตนเอง ขยายการลงทุนในประเทศไทย หรือเสาะหานวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับบริษัทแม่ของตนเองได้ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถให้คำแนะนำกับ Start-up และ SMEs ในฐานะผู้ถือหุ้น ส่งเสริมความสามารถในการประกอบธุรกิจของ SMEs สีเขียวได้ในเวลาเดียวกัน
การดำเนินงาน	<p>กองทุนเป็นตัวกลางสำหรับการลงทุน 2 ชนิด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matching – ผู้ลงทุนที่มีความเชี่ยวชาญ หรือมีเป้าหมายที่จะเสาะหาบริษัทร่วมทุนเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ เช่น กลุ่ม ปตท. ต้องการเสาะหานวัตกรรมใหม่ ๆ ด้านพลังงาน สามารถเลือกที่จะคัดเลือกธุรกิจที่จะรับเงินลงทุนของตัวเองโดยตรงได้ 	<p>เราเสนอการลงทุนแทนการให้สินเชื่อเนื่องจาก การให้สินเชื่อนอกจากจะมีความเสี่ยงแล้ว หากต้องการสนับสนุนการลงทุนเพื่อสิ่งแวดล้อม ดอกเบี้ยเงินกู้ก็จะเป็นผลกำไรอาจจำกัด นอกจากนี้การส่งผ่านความรู้จากภาครัฐกิจที่เชี่ยวชาญอาจไม่เต็มที่เท่าการร่วมลงทุนเต็มตัว เพื่อร่วมพัฒนาธุรกิจขนาดเล็กและรับผลกำไรต่อเนื่องในอนาคต</p>

	2. Pooling – หากผู้ลงทุนไม่มีความเชี่ยวชาญหรือต้องการกระจายความเสี่ยงไปยังการลงทุนหลายบริษัท (Diversification benefit) สามารถลงทุนใน pool และมอบอำนาจให้คณะทำงานคัดเลือกธุรกิจที่เหมาะสมต่อการลงทุนได้	ตัวเลือกการลงทุน 2 ชนิดสามารถตอบโจทย์นักลงทุนที่มีความชำนาญและเป้าหมายแตกต่างกัน เราคาดหวังที่จะทำให้กองทุนน่าสนใจต่อนักลงทุนมากขึ้น
ผลประโยชน์ของ	อาจอยู่ในรูปแบบของผลกำไรรายปีจากธุรกิจที่ได้รับเงินลงทุนหรือการพัฒนาธุรกิจนั้นและขายธุรกิจออกไปโดยผู้ลงทุนได้รับส่วนแบ่งในฐานะผู้ถือหุ้น หรือการซื้อกิจการเพื่อควบรวมและเก็บ Synergy benefit ต่อบริษัทแม่	แม้จะเป็นการลงทุนในธุรกิจสีเขียว เราคาดหวังให้กองทุนยืนได้ด้วยตนเอง (Self-sustaining) โดยธุรกิจที่ได้รับเงินลงทุนควรมีผลตอบแทนกลับสู่ผู้ลงทุนเพื่อนำมาใช้จ่ายค่าบริการกองทุน และมีกำไรหลงเหลือกลับสู่ผู้ลงทุนโดยตรงได้
ประโยชน์ของกองทุน	<ul style="list-style-type: none"> - ประโยชน์ต่อภาครัฐ คือ กระตุ้นเศรษฐกิจ สนับสนุนการลงทุนทั้งจากไทยและต่างประเทศใน SMEs ไทย สนับสนุนพันธกิจการกระตุ้นเศรษฐกิจ การลงทุน และธุรกิจเพื่อสิ่งแวดล้อม - ประโยชน์ต่อผู้ลงทุน คือ การขยายหรือพัฒนาธุรกิจ แสวงหาผลกำไร และเพิ่ม ESG ให้กับตนเอง - ประโยชน์ต่อ SMEs ผู้รับเงินลงทุน คือ เพิ่มช่องทางการระดมทุน เพิ่มประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมในแผนธุรกิจเพื่อเตรียมพร้อมกับความต้องการของผู้บริโภคในอนาคตอันใกล้ และเพิ่มความรู้ ประสบการณ์การทำธุรกิจ จากผู้ลงทุนที่เชี่ยวชาญหรือคำแนะนำของคณะทำงาน 	

ตัวอย่างการจัดตั้งกองทุนที่ประสบความสำเร็จในต่างประเทศ เช่น UK Venture Capital Unit โดยรัฐบาลสหราชอาณาจักร ทำหน้าที่เป็นคนกลางในการติดต่อ ดึงดูดนักลงทุนต่างประเทศ และนำเสนอบริษัทภายในประเทศที่ต้องการเงินทุนและมีศักยภาพ จัดทำ Lookbook ให้นักลงทุนเลือกสรรบริษัทที่สนใจ โดยปัจจุบันกองทุนมีนักลงทุนที่ทำงานร่วมกันกว่า 200 กลุ่ม นอกจากนี้ ยังมี Green Technology Financing Scheme ที่จัดตั้งโดยกระทรวงการคลังและกระทรวงพลังงานของมาเลเซีย โดยรวบรวมทุนจากรัฐบาลและสถาบันที่ประกอบธุรกิจปล่อยสินเชื่อ ให้สินเชื่อแก่ธุรกิจสีเขียวของมาเลเซียที่สอดคล้องกับ Malaysia’s sustainable development agenda โดยเริ่มต้นมาตั้งแต่ปี 2560 นอกจากนี้ รัฐบาลยังประกันผู้ขอสินเชื่อ และสนับสนุนดอกเบี้ยให้ผู้ร่วมทุนในกองทุนเพื่อกระตุ้นการร่วมทุนในบางช่วงเวลาอีกด้วย

ตัวชี้วัดความสำเร็จของนโยบาย

1. ความสำเร็จของข้อเสนอนโยบายย่อยที่ 1 Green SSFs/RMFs นั้นขึ้นอยู่กับ การปรับตัวของธุรกิจขนาดใหญ่เพื่อให้สินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในกองทุนได้ โดยวัดได้จากการพัฒนา ESG Score ของภาคธุรกิจ
2. ความสำเร็จของข้อเสนอนโยบายย่อยที่ 2 Green Fund นั้น สามารถแบ่งได้เป็น 3 ด้าน ด้านแรกคือความสนใจจากนักลงทุน โดยมีตัวชี้วัดเป็นเงินทุนที่สนับสนุนให้กับ Green Fund ด้านที่สองเป็นความสำเร็จในการสนับสนุนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมีตัวชี้วัดเป็นจำนวนเงินลงทุนที่ปล่อยได้และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่กองทุนเป็นผู้สนับสนุน ด้านที่สามคือประสิทธิภาพและความเชี่ยวชาญของกองทุน วัดได้จากคุณภาพ กำไร ขาดทุนของการลงทุนที่กองทุนเลือกอนุมัติ แนะนำให้ผู้ลงทุน และอยู่ในความดูแล

อุปสรรคของโครงการและแนวทางการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น

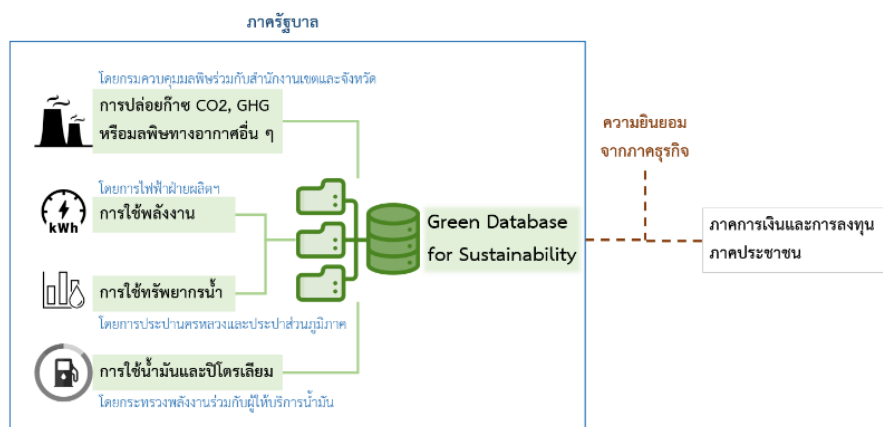
1. ธุรกิจขนาดใหญ่อาจไม่ให้ความสนใจที่จะปรับตัวเพื่อเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกองทุน SSFs/RMFs เนื่องจากยังสามารถหาเงินทุนจากช่องทางอื่นได้ – การเพิ่มเกณฑ์ด้านสิ่งแวดล้อมเข้าเป็นส่วนหนึ่งในเกณฑ์การจัดตั้งกองทุนเป็นเพียงจุดเริ่มต้นที่จะสื่อสารให้ภาคธุรกิจและภาคการลงทุนเห็นถึงความตั้งใจในการผลักดันธุรกิจสีเขียวเท่านั้น ในอนาคตเรายังสามารถเพิ่มการให้คะแนนด้านสิ่งแวดล้อมให้กับตราสารทุน ตราสารหนี้ และ กองทุนอื่น ๆ ได้อีก

2. ความเสี่ยงที่ SMEs จะขาดทุนในระยะแรกของการดำเนินธุรกิจ - การขาดทุนในระยะแรกเป็นรูปแบบทั่วไปของการดำเนินธุรกิจ อาจมีการใช้งบประมาณของภาครัฐในการอุดหนุนการขาดทุนในระยะแรก
3. ความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนจะไม่ได้รับข้อมูลเพียงพอเพื่อทำ Due diligence ทั้งก่อนและหลังการลงทุน - อาศัยความร่วมมือกับ กสท. ในการร่วมออกกฎเกณฑ์หรือกำกับดูแลการเปิดเผยข้อมูลต่อผู้ลงทุน
4. ไม่มีข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อยืนยันว่าธุรกิจที่ขอเงินลงทุนนั้นมีการรักษาสิ่งแวดล้อมจริง - สร้างกฎเกณฑ์ให้ธุรกิจที่ขอเงินลงทุนแจ้งวิธีการตรวจสอบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้ชัดเจน ลงนามการยินยอมเปิดเผยข้อมูลหากจำเป็น และอาจมีการตั้งแนวทางสำหรับการถอนเงินลงทุนหรือมีบทลงโทษสำหรับธุรกิจที่ไม่สามารถทำตามเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีนัยสำคัญ

นโยบายที่ 3 Green Database: ร่วมส่งเสริมการพัฒนาระบบฐานข้อมูล “Green Database for Sustainability” และขออนุญาตเข้าถึงข้อมูลเพื่อการออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินและให้สินเชื่อของระบบธนาคารไทย

ความพร้อมใช้งานของข้อมูล (Data availability) เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อประสิทธิภาพของการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมสีเขียว ข้อมูลในที่นี้ หมายถึง ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การใช้พลังงาน การปล่อยมลพิษ เป็นต้น หากมองจากภาพใหญ่สู่ภาพย่อย ภาครัฐจำเป็นต้องใช้ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ตรวจสอบหาสาเหตุของปัญหาเพื่อการออกนโยบายและติดตามผลของนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ ภาคการเงินต้องใช้ข้อมูลเหล่านี้ประกอบการคัดเลือกโครงการหรือธุรกิจที่เหมาะสมเข้าใช้ผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่สนับสนุนการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ภาคธุรกิจต้องใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการสะท้อนผลกระทบของการประกอบธุรกิจต่อสิ่งแวดล้อม และวัดผลสัมฤทธิ์ของโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ภาคประชาชนควรมีข้อมูลเหล่านี้เพื่อการตัดสินใจลงทุนและซื้อสินค้าและบริการ แม้ว่าข้อมูลจะมีความสำคัญมากเช่นนี้ แต่ประเทศไทยยังไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน ง่าย และเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

ในปัจจุบัน การวัดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมของภาคธุรกิจมักถูกรวมอยู่ใน ESG Score ซึ่งนอกจากจะยากในการแยกตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อมออกมาใช้งานแล้ว การจะได้ตัวเลขเหล่านี้ยังต้องมาจากการลงทุนติดตั้งระบบวัดผลของแต่ละบริษัท หรือมาจากการจ้างผู้ให้บริการต่างชาติ เช่น Moody's ESG Solutions, Standard & Poor's วิเคราะห์ให้ ทั้งสองทางล้วนมีต้นทุนสูง ทำให้มีเพียงบริษัทใหญ่ ๆ ในประเทศไทยที่มีตัวเลขด้าน ESG ของตนเอง ส่งผลให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันต่อธุรกิจขนาดเล็ก นอกจากนี้ ระบบวัดผลแต่ละแบบ ผู้ให้บริการแต่ละราย ก็มีเกณฑ์การให้คะแนนที่แตกต่างกัน ตัวเลขที่ไม่ได้มาจากมาตรฐานเดียวกันนั้นทำให้ยากต่อการเปรียบเทียบและใช้งานต่อ ทีมของเราเชื่อว่า การมีศูนย์รวมข้อมูลด้านการใช้พลังงานและสิ่งแวดล้อมของแต่ละบริษัทที่มาจากการจัดเก็บข้อมูล มาตรฐานเดียวกัน จะช่วยเพิ่มความเท่าเทียม เพิ่มความเป็นธรรม ลดต้นทุนให้กับภาคธุรกิจ และยังอำนวยความสะดวกต่อภาคการเงินในการนำข้อมูลไปใช้ต่อ เราจึงเสนอให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูล Green Database for Sustainability (GDS) โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ 4 แสดงโครงสร้างระบบ GDS และผู้ที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลที่ควรจัดเก็บรายบริษัท/โรงงาน/ครัวเรือน¹

1. การปล่อยก๊าซ CO₂, Greenhouse Gases (GHG) หรือมลพิษอื่น ๆ
2. การใช้ไฟฟ้า
3. การใช้ทรัพยากรน้ำ
4. การใช้ปิโตรเลียม

ข้อมูลเหล่านี้สามารถปรับได้ตามความพร้อมและความคุ้มค่าของเทคโนโลยีที่ใช้ตรวจวัดข้อมูล เช่น หากระบบตรวจวัด GHG ไม่พร้อมหรือยังมีราคาสูง ก็สามารถเริ่มต้นจากการเก็บข้อมูล CO₂ Emission ชนิดเดียวก่อนได้ ข้อมูลที่น่าสนใจในการจัดเก็บและนำไปใช้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีหลายตัว แต่เราคาดหวังที่จะพัฒนาและใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่มีอยู่ เช่น ปริมาณการใช้น้ำ ไฟฟ้า ของแต่ละองค์กรที่การประปาและการไฟฟ้าฝ่ายผลิตมีตัวเลขคร่าว ๆ อยู่แล้ว แต่อาจต้องนำมาพัฒนาความละเอียด อาทิ การบันทึกข้อมูลการใช้ไฟฟ้าจากพลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ (Renewable energy) แยกกับการใช้ไฟฟ้าที่มาจากความร้อนของแต่ละบริษัท ข้อมูลมลพิษทางอากาศที่เคยเก็บเป็นรายจังหวัด ก็เพิ่มเป็นเก็บรายธุรกิจหรือรายโรงงานอุตสาหกรรม โดยข้อมูลที่พัฒนาแล้วเหล่านี้จะถูกนำมาโยงกับระบบ GDS ที่เป็น Gateway ไปสู่ข้อมูลประเภทต่างๆ ซึ่งคาดว่าจะสามารถอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้งานได้

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ

1. กรมควบคุมมลพิษร่วมกับสำนักงานเขตและจังหวัดเป็นผู้ที่บริหารจัดการและเก็บข้อมูลการปล่อยมลพิษอยู่แต่เดิม จึงคาดว่าจะสามารถช่วยให้ข้อมูลเรื่องมลพิษได้ รวมถึง นโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนปัจจุบันมีประเด็นหนึ่งเกี่ยวข้องกับกรรวบรวมข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูลการปล่อยมลพิษ หากทางกรุงเทพมหานครสามารถจัดตั้งระบบตรวจวัดมลพิษที่มีประสิทธิภาพได้ ก็อาจสามารถนำไปใช้กับจังหวัดข้างเคียงและระดับประเทศได้ด้วย
2. การไฟฟ้าฝ่ายผลิต การประปานครหลวง และการประปาส่วนภูมิภาค เป็นผู้ดูแลหลักของการใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาในประเทศไทย การพัฒนาฐานข้อมูลจะทำให้องค์กรเหล่านี้มีต้นทุนที่สูงขึ้น แต่ เนื่องจากจัดตั้งแบบรัฐวิสาหกิจ มีรัฐเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ มีความเป็นไปได้สูงที่จะต้องจัดทำข้อมูลเพื่อสนับสนุนการออกนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของรัฐ นอกจากนี้ การแบ่งข้อมูล หรือการแบ่งชนิดของพลังงานเพื่อขาย ก็อาจสามารถทำให้รัฐวิสาหกิจปรับค่าธรรมเนียมการใช้พลังงานต่อหน่วย และเพิ่มรายรับให้กับองค์กรได้อีกด้วย
3. กระทรวงพลังงาน นอกจากจะเป็นผู้ที่มีข้อมูลการใช้น้ำมันแล้ว ยังสามารถร่วมกับกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดูแลระบบ GDS ได้ด้วย เนื่องจากกระทรวงพลังงานเป็นหนึ่งในผู้ที่กำลังพยายามวิเคราะห์และเปิดเผยข้อมูลการใช้พลังงานแก่สาธารณะ
4. ภาคธุรกิจซึ่งเป็นผู้ที่ต้องถูกติดตามการใช้ทรัพยากรและการปล่อยมลพิษ การเปิดเผยข้อมูลจะทำให้พวกเขาสามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์จากโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมและได้รับการสนับสนุนจากผู้บริโภค
5. ภาคการเงินและภาคประชาชนที่จะนำข้อมูลจาก GDS ไปใช้ประกอบการวิเคราะห์และตัดสินใจต่าง ๆ

ตัวชี้วัดความสำเร็จของนโยบาย

1. จำนวนนโยบายหรือโครงการทางการเงินที่สามารถนำข้อมูลจาก GDS ไปใช้ประโยชน์ได้
2. คะแนนจากแบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบ

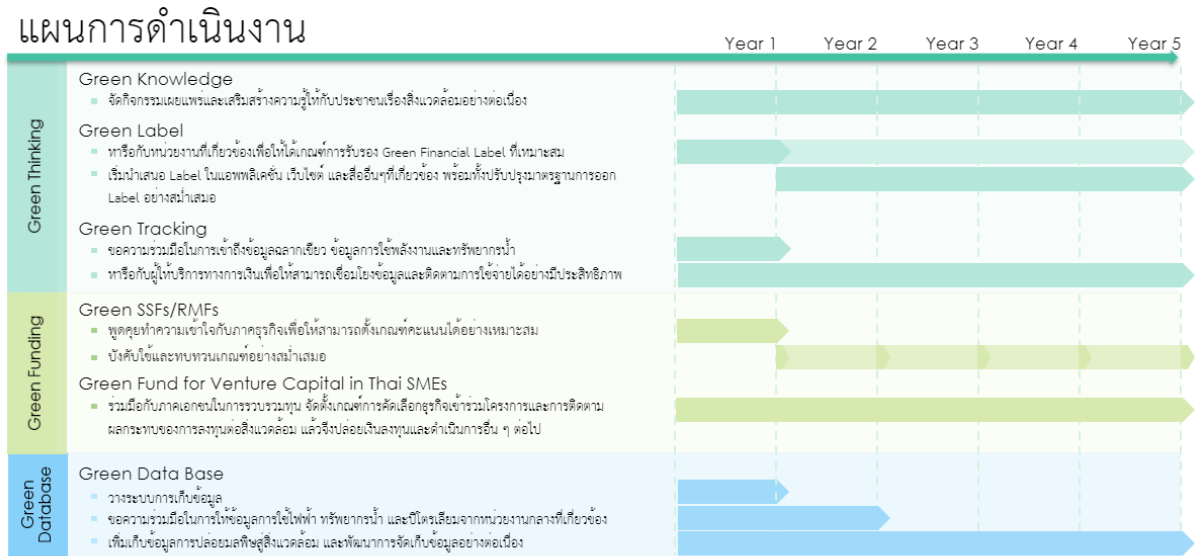
อุปสรรคของโครงการและแนวทางการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น

1. ข้อมูลที่เก็บได้ไม่แม่นยำ ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งาน ระบบ GDS ใช้งานยาก และปัญหาทางเทคนิคอื่น ๆ – ทุกระบบต้องมีการพัฒนา GDS ก็เช่นกัน แบบสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้ใช้งานจะเป็นแนวทางให้ผู้ดูแลพัฒนาระบบข้อมูลและมาตรฐานการจัดเก็บข้อมูลได้

¹ อ้างอิงกรณีศึกษาจาก Traffic Light Scoring System ของ The White House Council on Environmental Quality ที่บังคับใช้ในปี 2554

- ข้อมูลที่จัดเก็บเป็นข้อมูลอ่อนไหว เช่น ข้อมูลการปล่อยมลพิษ ซึ่งอาจกระทบชื่อเสียงของภาคธุรกิจหากข้อมูลรั่วไหล ภาคธุรกิจจะยินยอมให้จัดเก็บข้อมูลหรือไม่ – การจัดเก็บข้อมูลเพื่อการใช้ประโยชน์ของภาครัฐอาจไม่จำเป็นต้องขออนุญาต แต่ต้องระบุให้ชัดเจนว่าจะใช้เพื่อประโยชน์ของสาธารณะเท่านั้น ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลรายองค์กร และระบุว่าผู้ดูแลฐานข้อมูลมีระบบป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลอย่างไร ในส่วนของการเข้าถึงข้อมูลของภาคการเงินและการลงทุน ทีมคิดว่าจำเป็นต้องให้ภาคธุรกิจยินยอมเปิดเผยข้อมูลหากต้องการเข้าถึงแหล่งเงินทุนหรือโครงการพิเศษอื่นๆ โดยจะต้องระบุจุดประสงค์ของการใช้ข้อมูลและระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลให้ชัดเจนเช่นเดียวกัน

แผนการดำเนินงาน: นอกจากรายละเอียด วิธีการดำเนินการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นของแต่ละนโยบายที่ได้แจกแจงไว้ในแต่ละหัวข้อนโยบายด้านบนแล้ว ทีมของเราได้จัดทำ Timeline การดำเนินการโดยรวมตามแผนภาพด้านล่าง จะเห็นได้ว่าทุกนโยบายมีส่วนที่ปฏิบัติได้ทันทีและอาจเห็นผลลัพธ์ได้เร็ว และส่วนที่เป็นการดำเนินการระยะยาว โดยนโยบาย Green Thinking เป็นรากฐานความคิดของสังคมที่สำคัญที่สุดและใช้เวลาในการซึมซับกระแสด้านสิ่งแวดล้อมนานที่สุด จึงควรเริ่มต้นปฏิบัติทันที และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนโยบายย่อยด้านการเพิ่มองค์ความรู้สามารถทำได้เร็ว แต่การพัฒนา Trackers จะต้องใช้เวลาประมาณหนึ่งปีและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ในส่วนนโยบาย Green Funding กองทุน SSFs/RMFs ข้องเกี่ยวกับบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนและธุรกิจรายใหญ่ที่มีความพร้อมสูง ตลาดการลงทุนเองก็เริ่มมีความสนใจด้าน ESG เพิ่มขึ้นอยู่เป็นทุนเดิม นโยบายการเพิ่มเกณฑ์ด้าน ESG ในกองทุนจึงสามารถทำได้และเห็นผลไว แต่อาจต้องมีการทบทวนเกณฑ์อย่างต่อเนื่อง ในส่วนของกองทุนสีเขียวเป็นนโยบายระยะกลางที่อาจต้องใช้เวลา 1 – 2 ปีในการจัดตั้ง และเราคาดหวังให้กองทุนยืนได้ด้วยตัวเองและบริหารงานต่อไปในระยะยาว ส่วนสุดท้ายคือการพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลสามารถเริ่มวางระบบและขอความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทันที และมีการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและมีความถูกต้องต่อไป

แผนการดำเนินงานนี้มีขึ้นสำหรับ ธปท. เพียงฝ่ายเดียว แต่สำหรับเป็นแนวทางให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายเห็นถึงเป้าหมายใหญ่และสามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่น

แผนภาพที่ 5 แผนการดำเนินงานของทุกนโยบาย